

det mig, at det vilde være i høj Grad uretfærdigt eller ubilligt, om man vilde nægte ved 3die Behandling at gaae ind paa et Forslag af den Bessaffenhed. Det vilde dog virkelig være tungt eller haardt for disse Mænd, hvis de skulde høde, fordi Ministeriet ikke har indleveret Forslaget tidligere, end at det først kunde komme for ved 3die Behandling. Man maa iøvrigt lægge Mærke til, at det kun er 100 Rbd. til hver af de 3 Mænd, hvorom der er Tale. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Mönrad) antydede, at Sagen for Adjuncterne ved Sorø Academie skulde være bedre, end den er for Adjuncterne ved Herlufsholms Skole; det er ganske vist Tilfældet, men det ligger formodentlig deri, at Herlufsholms Skole ikke har Midler til at lønne sine Lærere højere end den gjør, det er vist ikke, fordi Herlufsholms Skole ikke kunde ønske at gagere sine Lærere bedre. Er der nogen Stand, som man skulde hjælpe til et nogenlunde sorgfrit Udkomme, da er det Lærerstandens; thi dersom man ikke gjør det, da kan den ikke med den tilbørlige Omhu opfylde de Forpligtelser, der paahviler den; i særdeleshed maa det jo gælde, hvor der tillige er Tale om en opdragende Virksomhed. Det er dog Noget, enhver Mand vil indsee, at en Lærer, en Opdrager, der tynses af Næringsforger, ikke kan omgaaes de Unge paa den Maade, som var ønskelig for disses Udvikling, han kan ikke give sig af med Undervisningen med den fulde Interesse, som Skolens Lærere maatte kræve. Jeg troer saaledes, at der virkelig ikke er nogen Grund til at nægte denne Bevilling, saameget mindre som Thinget, jo tidligere har vedtaget lignende Bevillinger, og den vil altsaa komme i Modsigelse med sig selv, hvis den ikke bevilger Summen.

Ordføreren: Naar den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) har anført, at han har tilbudt mig disse Oplysninger, saa er det forsaavidt sandt, dersom han dermed mener, at han nogle Gange i en flygtig Samtale løselig har gjort mig nogle Meddelelser derom; jeg troer imidlertid, at idetmindste de øvrige Medlemmer af Udvalget maae beklage, at de indtil i aften have maattet faa en omfattende Oplysninger, som han har

meddeelt i denne Sag. Hvad angaaer Sagens Realitet, saa skal jeg tillade mig at bemærke, at den Betragtning, som har været fremherskende hos Udvalget, ikke har været en oekonomisk; man er ikke gaaet ud fra netop at ville bespare disse 300 Rbd.; Sagen i sin Realitet har i Birkeligheden slet ikke været under Omtale. Det er ikke Udvalgets Tanke, at disse Mænd ikke skulle have et Tillæg, men Marsagerne til, at man ikke har kunnet slutte sig til Ministeriets Forslag, have været formelle, deels nemlig den formelle Grund, som er fremsført af min ærede Sidemand, at Sagen først er kommen frem ved 3die Behandling, deels den, at der er bebudet et eget Gagerement for Lærerne baade ved Sorø Academi og ved de andre lærde Skoler. Det er en Vedtægt, som vi i Almindelighed saavidt muligt følge her i Thinget, at vedtage Finantsloven i Overensstemmelse med de bestaaende Love, og dersom dette Gagerement var fremmet noget hurtigere, eller dersom Finantslovens Behandling var skredet noget langsommere frem, saa at dette Gagerement havde foreligget i det Dieblit, denne Sag var under Forhandling, saa vilde man ganske sikkert ikke have indladt sig paa denne Forhøielse; saa vilde man have ventet med at forhøie denne Sum, til Loven var vedtaget. At den ikke foreligger endnu, men først vil foreligge om en ganske kort Tid, forandrer dog ikke væsentlig dette Forhold. Det, at Loven angaaer et Lønningsreglement, vil dog neppe forhindre, at Sagen maa ske endnu i denne Session kan blive færdig i begge Thing.

M. Hansen (Biborg Amts 4de Valgfreds): En væsentlig Grund for mig til at være, saa at sige, noget rundhaandet imod disse Lærere er, at dette Academi ikke alene bestaaer ved sine egne Midler, men ogsaa udstrækker sine Midler til andre Lærestalter. Derfor synes jeg, at jeg vil stemme for det Forslag, som er stillet af den ærede Minister; jeg troer, at det vilde være en Taknemmelighedsgjerning, man vilde vise mod Stifteren af Sorø Academi.

Fischer: Jeg troer, at det, efterat denne Grund er fremsættet, bliver nødvendigt at stemme imod Forslaget; da vi, naar det